

تولید ناخالص داخلی دولت احمدی نژاد، گران تر از دولت اصلاحات بود

هر واحد «رشد»، با ۵۰۰برابر «هزینه» بیشتر

سراهنه ملی دارد. اگر تولید کالاها یا خدمات به هر وسیله ممکن در یک کشور افزایش پیدا کند، می‌توان گفت رشد اقتصادی در آن کشور اتفاق افتاده است.

با توجه به عدد منفی ای که درخصوص رشد اقتصادی کشور در سال گذشته اتفاق افتاد، می‌توان تاکید کرد که کشور با وجود پرمندی به گفته او، در سال ۱۳۹۲ رشد را کسب کند. آن

هم در شرایطی که بخش قابل توجهی از درآمدهای ارزی خود را از دست داده و فروش نفت بهسختی امکان‌پذیر است، مگر آنکه با افزایش بهروری جبران نبود درآمها بشود. در سال ۸۷ نرخ بهروری نیروی انسانی ۱/۹۹ درصد بوده است. در حالی‌که در سند چشم‌انداز ۲۰ساله کشور ۱۰ درصد از رشد تولید کشور باید از بهروری محقق می‌شد. این عدد ظرف سال‌های بعدی با افت به ۱/۷ درصد رسید. این افت موجب می‌شود که اجرا و انجام پروژه‌های اقتصادی با تأخیری گاه دوبرابری و صرف هزینه‌ای گاه سه‌برابری به اتمام برسد. فرشاد مومنی نیز بر موضوع بهروری که اکنون به عنوان یک بحران ملی گریبان‌گیر کشور شده، تاکید می‌کند و می‌گوید: «این امید هنوز باقی است و انتظار می‌رود که دولت محترم هیچ مساله دیگری را از نظر اولویت هم‌تراز و هم‌سطح آن در نظر نگیرد. گرچه در دو هفته اخیر اعلام نگران‌کننده‌ای از ناحیه افزایش گرایش به رایبه وعده‌ها و سوی برخی دست‌اندرکاران بی‌برنامگی و هرج‌ومرج بهتر است و اگر دولت به‌جای اهتمام به رویه برنامه‌گريزانه و قانون‌گريزانه به سمت جدی‌ترگرفتن هریک از آنها برمی‌آمد، هم بر اعتبار و آبروی خود می‌افزود و هم کارنامه بهتری ارایه می‌کرد و هم شهروندان از شرایط بهتری بهره‌مند می‌شدند. اما تلاش‌ها در این سطح عمدتاً با واکنش‌هایی ناظر بر کتمان، انکار واقعیت‌ها یا تکزب همراه بود. آنچه گزارش‌های رسمی و مقایسه‌های دولت‌ها نشان می‌دهد، مشخص می‌کند درآمدها در میزان رشد و توسعه بی‌تأثیر بوده و در شرایطی که دولت اخیر از بالاترین درآمد بهره‌مند بوده، نتوانسته با مدیریت برای توسعه کشور بهره‌برد و در نهایت رشد اقتصادی و بهروری را افزایش دهد.

یادداشت

یادداشت

تاریخچه مشکلات فرش

حمید کارگر

مشاور شرکت سهامی فرش ایران

● مطابق آخرین آمارهای اعلام‌شده، ارزش صادرات فرش ایران در پنج‌ماهه اول امسال ۸۶میلیون‌دلار بوده که در مقایسه با درآمد ۴۰میلیون‌دلاری مدت مشابه سال گذشته، ۵۴میلیون‌دلار (۴۰درصد) کاهش یافته است. مقامات، تحریم‌ها و مشکلات سیاسی با کشورهای عربی همسایه را دلیل این نزول اعلام کرده‌اند. آنچنان که از آمارهای تخمینی و تقریبی نهادهای فعال در حوزه فرش دستباف ایران برمی‌آید، سالانه نزدیک به پنج‌میلیون مترمربع فرش دستباف در کشور تولید می‌شود که بیش از دوسوم آن روانه بازارهای صادراتی شده و یک‌سوم به‌مصرف داخلی می‌رسد. بر این پایه در کنار لزوم توجه به بازارهای خارجی و حفظ جایگاه این کالا در میان صادرات غیرنفتی کشور، نمی‌توان از بازار داخلی غافل ماند و حفظ و توسعه فروش داخلی فرش دستباف نیز به پایدارماندن روند تولید و رونق‌بخشیدن به اشتغال و سرمایه‌گذاری داخلی کمک می‌رساند.

همین آمارها اما به‌علل مختلف از کهرمقی در بازار داخلی فرش دستباف سخن گفته و از سردی گرایش ایرانیان به خرید این کالا خبر می‌دهند؛ علی‌که برخی با ذکر عبارت آشنایی همچون «تورم»، «گرانی»، «کاهش توان خرید» و «کوچک شدن سبد خالوار» برای همگان مشهود و آشکارند و برخی کمتر شناخته‌شده و ناآشنا هستند. وقتی سخن از بالابودن قیمت تمام‌شده فرش دستباف به‌بیمای می‌آید و اینکه شهروندان ناگزیر به‌کنارگذاشتن این کالا از سبد خرید خود هستند، طبیعی است که دولت و فعالان بخش خصوصی و تعاونی در فرآیند تولید فرش دستباف باید به سراغ راه‌هایی برای کاستن از قیمت تمام‌شده این محصول از یکسو و ارایه انواع تسهیلات برای خرید فرش ایرانی از سوی دیگر بروند که هر یک نسخه‌های مجزایی برای اجرا دارند اما چالش فقط این نیست.

یکی از علل کمتر شناخته‌شده، ورود و ظهور انواع کفپوش‌های جایگزین برای فرش دستباف است. کفپوش‌های صنعتی وارداتی که در کنار فرش‌های ماشینی داخلی، با بهایی کمتر و رنگ و لعابی تازه‌تر جایی ویژه برای خود در بازار داخلی زیراندازها دست‌وپا کرده‌اند.

یکی دیگر از این علل، تغییر در ذائقه و سلیقه زندگی ایرانیان به‌ویژه نسل جوان است. پیش‌ترها ماری دستبافته خود را به دخترش می‌داد یا فرزندش فرش جهیزیه مادر را به یادگار محفوظ می‌داشت و قالی، نمادی از ماندگاری و عمر دراز و حتی یکی از اقلام قابل ذکر در وصیت‌نامه‌ها بود. پیش‌ترها اینگونه

نبود که هر روز رنگی و سبکی به عرصه مد وارد شود و هر از گاهی حال و هوای عمومی میلمان پرده و کفپوش را دگرگون کند. اما امروز کمتر پیش می‌آید که فرشی برای یک عمر استفاده خریداری شود. به‌گونه‌ای می‌خزند که در کوتاه‌مدت دگرگوش کنند.

علتی دیگر را می‌توان ناهمخوانی و ناهماهنگی میان طرح‌ها و نقوش متداول در بافته‌های امروزی با سایر اجزای دکوراسیون منازل دانست. میلمان، کاغذ دیواری، پرده و دیگر اجزای چیدمان بصری در منازل در سیطره نگاره‌هایی مدرن هستند که کمتر می‌توان آنها را نقشمایه‌های اصیل فرش‌های ایرانی پیوند برقرار کرد و از این‌رو خریدار داخلی را هم‌مدست‌کردن سایر اجزاء، فرش ایرانی را به کناری وامی‌نهد.

دگرگونی‌های متاثر از معماری امروزی نیز از دیگر علل کمتر شناخته‌شده برای کم‌رونقی بازار داخلی فرش دستباف است. مواردی همچون کوچک‌شدن اتاق‌ها که تنها به قالیچه‌ها و فرش‌های کوچک امکان حضور می‌دهند یا استفاده از سرامیک و پارک به جای سیمان و گچ و موزاییک‌های پیشین که ناگزیر صاحب خانه را وامی‌داشتند تا کنج تا کنج اتاق را مفرش کند، از عللی هستند که در تبدیل‌شدن فرش دستباف از کالایی کاربردی به کالایی تزیینی نقش داشته‌اند.

بر فهرست چنین عللی می‌توان افزود و از سوی دیگر راهکارهایی را نیز می‌توان فهرست کرد. یک سوی ماجرا به دولت‌مدان و تصمیم‌سازان برمی‌گردد تا عرصه اقتصاد را چنان تدبیر کنند که بافندگان فرش زیلونشین نباشند و سبوی دیگر آن متوجه طراحان، رنگرزان و تولیدکنندگان فرش دستباف است تا نیاز و اقتضائات امروز مصرف‌کنندگان را بازشناسند و پاسخش دهند.

اقدامات پیشگیرانه برای ممانعت از ورود بی‌برنامه و انبوه زیراندازهای صنعتی به کشور، آگاهی‌بخشیدن به شهروندان درباره مزایا و محاسن فرش دستباف ایران همچون نقش سرمایه‌ای و پس‌انداز بودن آن در کنار دوام و ماندگاری قابل توجه، شناساندن تنوع موجود در دستبافته‌های ایرانی که می‌تواند پاستیجوری سلیقه و نیازهای گوناگون مصرف‌کنندگان باشد، تولید فرش در اندازه‌های کوچک که برای سبک زندگی امروزی مناسب باشد، روی‌آوردن به طرح‌ها و رنگ‌بندی‌های تازه در کنار حفظ اصالت‌ها برای پاسخ گفتن به سلیقه نسل جوان و مواردی از این دست می‌تواند راهکارهایی در برابر چالش‌های پیش‌گفته به شمار آید.

نگاه

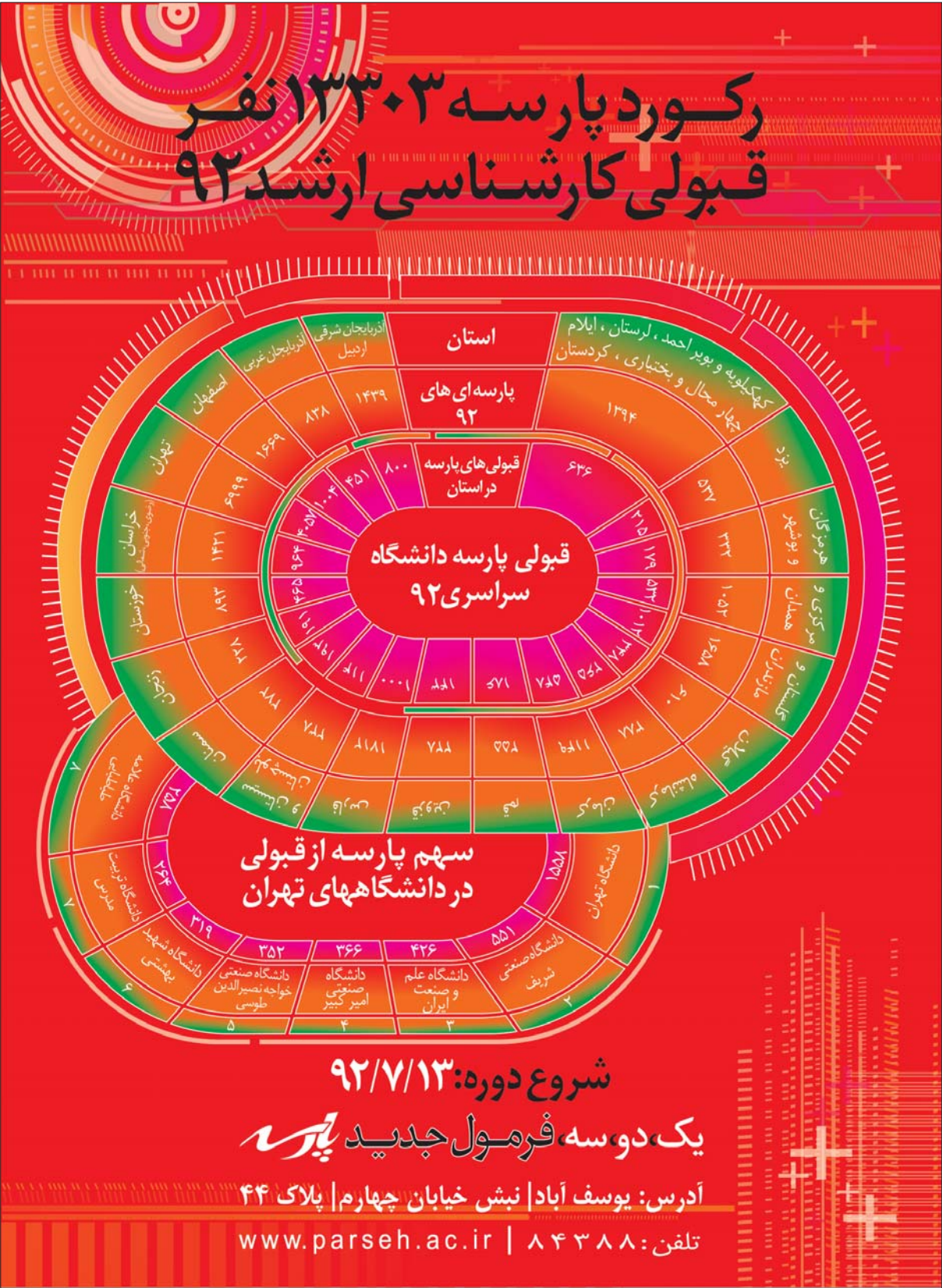
گاز هم گران شد

افزایش ۱۰ تا ۱۲ هزار تومانی بار مالی قبض‌ها

● **مهر:** پس از افزایش قیمت هر کیلووات ساعت برق مشترکان خانگی، قیمت هر مترمکعب گاز طبیعی تلمای مشترکان خانگی، تجاری، صنایع و نیروگاه‌ها و قیمت هر مترمکعب CNG هم ۱۰ تومان افزایش یافت. با اضافه‌شدن بندی به‌عنوان عوارض به قبض‌ها برق و گاز مشترکان، بار مالی هر یک از این صورتحساب‌ها برای یک دوره حدود ۳۵ تا ۱۰۰روزه به صورت جداگانه دو تا بیش از ۱۰ هزار تومان افزایش می‌یابد. به ازای مصرف هر کیلووات‌ساعت برق و یا مصرف هر یک مترمکعب گاز طبیعی توسط مشترکان خانگی و تجاری صدرال به بار مالی این قبض‌ها افزوده می‌شود. مجید بوجارزاده، سخنگوی شرکت ملی گاز ایران، همچنین از افزایش ۱۰ تومانی هر مترمکعب CNG موردنیاز خودروهای دوگانه‌سوز خبر داد و گفت: براساس مفاد قانون بودجه، پیش‌بینی می‌شود امسال ۱۶۰میلیاردمترمکعب گاز توسط کل مشترکان مصرف شود که در این صورت حدود یک‌هزار و ۶۰۰میلیاردتومان به‌عنوان عوارض و جدا از قیمت تعیین شده گاز از مشترکان دریافت می‌شود. این مقام‌مسوول با یادآوری اینکه مقرر شده این بودجه اضافی که تحت عنوان عوارض از قبض‌های گاز مشترکان استحصال می‌شود، صرف توسعه شبکه‌های گازرسانی به روستاها شود، تاکید کرد: همچنین مطابق با قانون بودجه حدود ۲۰۰میلیاردتومان از این منابع به وزارت آموزش‌وپرورش به‌منظور نوسازی سالن‌های گرمایشی مدارس اختصاص می‌یابد.

زنگنه: واردات بنزین موقتی است

● **مهر:** وزیر نفت با تاکید بر اینکه واردات بنزین از خارج کشور موقتی خواهد بود، گفت: امسال حدود هفت‌میلیون لیتر به ظرفیت تولید بنزین کشور افزوده می‌شود. بیژن نامدارزنگنه، وزیر نفت یکی از راهکارهای کاهش وابستگی به بنزین را توسعه صنعت سی‌ان‌جی عنوان کرد و افزود: همزمان با توسعه سی‌ان‌جی، ساخت پالایشگاه‌های جدید نفت و میعانات گازی همچون ستاره خلیج‌فارس هم در دستور کار قرار دارد. به گفته او، این عضو کابینه دولت یازدهم با یادآوری اینکه در حال حاضر با توجه به آنکه میزان مصرف بنزین نسبت به تولید آن اختلاف چندمیلیون‌لیتری دارد ما اقدام به واردات کرده‌ایم، در خصوص زمان توقف تولید بنزین در مجتمع‌های پتروشیمی گفت: در شرایط فعلی بنزین تولیدی در مجتمع‌های پتروشیمی مصرف می‌شود، اما هر زمانی که بتوانیم افزایش تولید در پالایشگاه‌ها داشته باشیم، تولید بنزین در پتروشیمی‌ها قطع و این خوراک در واحدهای دیگر پتروشیمی‌ها استفاده و صادر می‌شود.

نوسازی خودروهای فرسوده شتاب می گیرد

رئیس ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت در ابتدای این نشست با یادآوری اینکه حدود دوسال است که نوسازی سرعت مطلوبی ندارد، تصریح کرد: برای تسریع روند نوسازی و اسقاط خودروها پیشنهادی در قالب شش‌بند اردیبهشت امسال به کمیسیون زیربنایی دولت ارایه شد که تا اواخر عمر دولت دم به نتیجه نرسید. خوشبختانه این پیشنهاد در اولین جلسه کمیسیون مذکور در دولت یازدهم بررسی و تصویب شد. وی با اشاره به اینکه در بند اول این مصوبه سن فرسودگی خودروها اصلاح شد، اظهار کرد: بر اساس مصوبه قبلی سن فرسودگی خودروهای سواری ۲۵سال بود که بر این اساس ۲۵۴هزارخودرو فرسوده در کشور داشتیم. اما با کاهش سن فرسودگی به ۲۰سال تعداد خودروهای فرسوده با حدود صد هزار دستگاه افزایش به ۳۵۲هزار دستگاه خودرو افزایش یافت. رئیس ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت با اشاره به اینکه بند دوم، مهم‌ترین و موثرترین مفاد مصوبه اخیر کمیسیون زیربنایی دولت در خصوص نوسازی و اسقاط خودروهاست، گفت: این بند مربوط به کمک‌های بلاعوض دولت به مالکان خودروهای فرسوده است، تا قبل از مصوبه اخیر سقف ارقام پرداختی بر اساس مدل و مشخصات خودرو ۱/۵میلیون تومان بود که حالا در ماه‌های اخیر نیز ۲۰۰هزار تومان بابت لاشه خودرو به مالکان پرداخت می‌شد. شفیعی ادامه داد: با توجه به افزایش قیمت خودرو و آثار تورمی این عدد توجیه اقتصادی خود را از دست داد و به همین دلیل مراجعه مردم برای اسقاط خودرو به‌شدت کاهش یافت. بر این اساس کمک بلاعوض دولت از ۱/۵به ۱/۷میلیون تومان افزایش یافت که شامل همه خودروها می‌شود. وی با اشاره به اینکه بند ۳ مصوبه مربوط به کمک‌های بلاعوض دولت به‌خودروهای غیرسواری است، تاکید کرد: بر این اساس میزان کمک بلاعوض برای

رئیس ستاد مدیریت حمل و نقل:

خودروسازان بزرگ

تمایل به حضور در طرح نوسازی ندارند

تستیم: رئیس ستاد مدیریت حمل‌ونقل با اشاره به اینکه تولیدات سایپا و ایران‌خودرو برای نوسازی تاکسی‌ها مورد تایید ستاد نیست گفت: بر اساس مذاکرات صورت گرفته برنامه نوسازی با محصولات چند خودروساز از جمله مدیران خودرو اجرایی می‌شود. مجتبی شفیعی، در خصوص واردات احتمالی برای نوسازی و اسقاط خودروها، گفت: مشکلی در رابطه با واردات خودرو نداریم. متأسفانه در حال حاضر خودروسازان بزرگ کشور با مشکل تولید مواجه هستند و بخشی از مشکلات جایگزینی دوسال اخیر ناشی

از همین مساله است. بعضی از خودروسازان برای مشارکت در طرح جایگزینی اعلام آمادگی کرده‌اند، اما تعدادی دیگر از خودروسازان بزرگ یعنی سایپا و ایران‌خودرو تمایل چندانی برای حضور در این طرح ندارند. شفیعی با بیان اینکه تیراز تولید ایران‌خودرو و سایپا پایین است، یادآور شد: این خودروسازان برای نوسازی تاکسی‌ها خودروهایی را پیشنهاد می‌دهند که ما آنها را از لحاظ فنی تایید نکرده‌ایم، با توجه به این مساله مذاکراتی با مدیران خودرو صورت گرفته تا از ناوگان این خودروساز برای نوسازی تاکسی‌ها استفاده کنیم.